

Leo Trotskij

Om enhetsfronten

(Material till en rapport i frågan om den franska kommunismen)

2 mars 1922

I. Allmänna synpunkter på enhetsfronten

1. Det kommunistiska partiets uppgift är att leda den proletära revolutionen. För att samla proletariatet inför det direkta maktövertagandet och för att uppnå detta måste kommunistpartiet grunda sig på den överväldigande majoriteten av arbetarklassen. Så länge som det inte innehar denna majoritet, måste partiet kämpa för att vinna den. Partiet kan uppnå denna endast genom att förbli en fullständigt självständig organisation med ett otvetydigt program och en sträng inre disciplin. Detta är orsaken till att partiet ideologiskt och organisatoriskt måste bryta med reformisterna och centristerna, som inte kämpar för den sociala revolutionen, som varken besitter förmågan eller viljan att förbereda massorna för revolutionen och som genom hela sitt uppträdande motverkar detta arbete.

Varje medlem av kommunistpartiet som beklagar splittringen med centristerna i namn av "enade styrkor" eller "frontenhet" visar därigenom att de inte förstår kommunismens ABC och att de endast av en händelse råkar vara medlemmar av kommunistpartiet.

2. Efter att ha försäkrat sig om fullständigt oberoende och ideologisk homogenitet i sina led, kämpar kommunistpartiet för inflytande över arbetarklassens majoritet. Denna kamp kan påskyndas eller fördröjas beroende på de objektiva omständigheterna och på den använda taktikens lämplighet.

Men det är helt självklart att proletariatets klassliv inte är fritt svävande under denna förberedelseperiod för revolutionen. Sammanstötningar med kapitalister, med bourgeoisin, med statsmakten, på initiativ av den ena eller andra sidan, fortgår i vanlig ordning.

I dessa sammanstötningar – såvitt som de omfattar de livsviktiga intressena hos hela arbetarklassen, eller dess majoritet, eller den ena eller andra delen av den – uppfattar de arbetande massorna behovet av enhet i handling, enhet i motståndet mot kapitalismens anlopp eller enhet i offensiven mot den. Varje parti som mekaniskt motsätter sig detta arbetarklassens behov av enhet i handling kommer ofelbart att dömas ut inför arbetarna.

Följaktligen är frågan om enhetsfronten inte alls, varken till ursprung eller innehåll, en fråga om de ömsesidiga förhållandena mellan den kommunistiska parlamentariska fraktionen och den socialdemokratiska, eller mellan de två partiernas centralkommittéer, eller mellan *l'Humanité* och *le Populaire*. Enhetsfrontens problem växer – trots det faktum att en splittring i denna epok är oundviklig mellan de olika organisationer som grundar sig på arbetarklassen – fram ur det tvingande behovet att för arbetarklassen försäkra sig om möjligheten av en enhetsfront i kampen mot kapitalismen. För dem som inte förstår denna uppgift är partiet endast ett propagandasällskap och inte en organisation för masshandling.

3. I de fall där kommunistpartiet ännu förblir en organisation med en numeriskt obetydlig minoritet, antar inte frågan om dess hållning på masskampfronten en avgörande praktisk och organisatorisk innebörd. Under sådana förhållanden förblir massaktionerna där under de gamla organisationernas ledarskap, som p.g.a. sina ännu mäktiga traditioner fortsätter att spela den avgörande rollen.

Likaledes uppkommer inte enhetsfrontens problem i länder där – som i Bulgarien till exempel – kommunistpartiet är den enda ledande organisationen för de arbetande massorna.

Men överallt där kommunistpartiet utgör en stor, organiserad politisk kraft, men inte av avgörande storlek; överallt där partiet omsluter, låt oss säga, en fjärdedel, en tredjedel, eller t.o.m. en större del av den organiserade proletära förtruppen, ställs det inför frågan om enhetsfronten i all dess intensitet.

Om partiet omsluter en tredjedel eller hälften av den proletära förtruppen, då är den återstående halvan eller två tredjedelarna organiserade av reformisterna eller centristerna. Det är emellertid fullt tydligt att t.o.m. de arbetare som stöder reformisterna och centristerna är utomordentligt intresserade av att bibehålla högsta materiella levnadsstandard och största möjliga kampfrihet. Vi måste följaktligen planera vår taktik så att vi hindrar kommunistpartiet – som i morgon kommer att omsluta alla de tre tredjedelarna av arbetarklassen – från att bli, och ännu mer från att vara, ett organisatoriskt hinder för proletariatets dagskamp.

Partiet måste ytterligare tillvälla sig initiativet för att försäkra sig om enheten i denna dagliga kamp. Endast på detta sätt kan partiet dra sig närmare de två tredjedelarna som ännu inte följer dess ledarskap, som ännu inte litar på partiet eftersom de inte förstår det. Endast på detta sätt kan partiet vinna över dem.

4. Om kommunistpartiet inte kraftigt och oåterkalleligt hade brutit med socialdemokraterna skulle det inte ha blivit den proletära revolutionens parti. Det kunde inte ha tagit de första allvarliga stegen på vägen mot revolutionen. Det skulle för alltid ha förblivit en parlamentarisk säkerhetsventil förenad med den borgerliga staten.

Var och en som inte förstår detta känner inte till den första bokstaven i kommunismens ABC.

Om kommunistpartiet inte in i det sista sökte organisatoriska vägar, som vid varje givet ögonblick möjliggjorde en gemensam, samordnad aktion mellan de kommunistiska och de icke-kommunistiska krafterna (inkl. socialdemokraterna) så skulle man därigenom ha blottlagt sin egen oförmåga att vinna över – på massaktionens grundval – majoriteten av arbetarklassen. Det skulle urarta till ett kommunistiskt propagandasällskap, men aldrig utvecklats till ett parti för maktövertagandet.

Det är inte tillräckligt att inneha svärdet, man måste ge det en egg; det är inte tillräckligt att ge svärdet en egg, man måste veta hur man för svärdet.

Efter att ha skilt kommunisterna från reformisterna är det inte tillräckligt att sammanjuta kommunisterna med organisatoriska disciplinmedel. Det är nödvändigt att denna organisation lär sig att leda proletariatets alla kollektiva handlingar på alla områden i dess levande kamp.

Detta är den andra bokstaven i kommunismens alfabet.

5. Sträcker sig enhetsfronten endast till arbetarmassorna eller inkluderar den också de opportunistiska ledarna?

Själva frågeställningen är en frukt av en missuppfattning.

Om vi helt enkelt kunde ena arbetarmassorna kring vår egen fana eller kring våra praktiska dagsparoller och hoppa över de reformistiska organisationerna, vare sig det gäller parti eller fackförening, skulle detta naturligtvis vara den bästa sak i världen. Men då skulle själva frågan om enhetsfronten inte existera i sin nuvarande form. Frågan reser sig ur det att vissa mycket viktiga delar av arbetarklassen tillhör reformistiska organisationer eller stöder dem. Deras nuvarande erfarenhet är ännu otillräcklig för att sätta dem i stånd att bryta med de

reformistiska organisationerna och komma till oss. Det kan vara just efter att ha kastat sig in i dessa massaktioner, som står på dagordningen, som en större förändring kommer att inträffa i detta sammanhang. Det är precis det vi strävar efter. Men det är inte så saken står för närvarande. Idag är den organiserade delen av arbetarklassen skingrad i tre formeringar.

En av dem, kommunisterna, kämpar för den sociala revolutionen och stöder just *på grund av detta* samfällt varje rörelse, om än aldrig så partiell, från de arbetande massorna mot utsugarna och mot den borgerliga staten.

En annan gruppering, reformisterna, strävar till förlikning med bourgeoisin. Men för att inte förlora sitt inflytande över arbetarna tvingas reformisterna, mot de innersta önskningsarna hos sina egna ledare, att stödja de utsugnas partiella rörelse mot utsugarna.

Slutligen finns det en tredje gruppering, centristerna, som ständigt vacklar mellan de andra två, och som inte har någon självständig betydelse.

Omständigheterna möjliggör således helt aktionsenhet i ett stort antal högviktiga frågor mellan de samlade arbetarna i dessa tre resp organisationer och de oorganiserade massor som troget håller sig till dem.

Kommunisterna får, som sagt, inte motsätta sig sådana aktioner utan måste tvärtom också ta initiativet till dem, just av den orsaken att ju större den massa blir som dras in i rörelsen, ju högre dess självförtroende stiger, desto högre blir självförtroendet hos massrörelsen och desto beslutsammare kommer den att marschera framåt, även om kampens inledande paroller varit aldrig så blygsamma. Och detta betyder att tillväxten av rörelsens massaspekter tenderar att radikaliserar den och skapar mycket fördelaktigare förhållanden för kommunistpartiets paroller, kampmetoder och, i allmänhet, dess ledande roll.

Reformisterna bävar för massrörelsens revolutionära möjligheter, deras älskade arena är den parlamentariska tribunen, fackföreningsbyråerna, skiljedomsnämnderna och de ministeriella förmaken.

Vi är däremot, förutom alla andra hänsyn, intresserade av att dra ut reformisterna från deras fristäder och placera dem utmed oss själva inför massornas ögon. Med en riktig taktik kan vi bara vinna på detta. En kommunist som tvivlar på eller fruktar detta påminner om en simmare som har skrivit en avhandling om den bästa metoden att simma, men inte vågar hoppa i vattnet.

6. Enhetsfronten förutsätter följaktligen vår beredvillighet, inom vissa gränser och i bestämda frågor, att i praktiken sätta våra aktioner i korrelation till de reformistiska organisationerna, i den grad som de senare ännu idag uttrycker viljan hos viktiga delar av det stridsutrustade proletariatet.

Men, när allt kommer omkring, splittrades vi inte med dem? Ja, därför att vi är oense med dem i arbetarrörelsens grundläggande frågor.

Och ändå söker vi enhet med dem? Ja, i alla fall där massorna som följer dem är villiga att kasta sig in i gemensam kamp med de massor som följer oss och då de, reformisterna, i en större eller mindre grad tvingas att bli ett instrument för denna kamp. Men kommer de inte att säga att vi fortfarande efter att vi har splittrats med dem, behöver dem? Ja, deras pratmakare kan säga detta. Här och där kan någon i våra egna led bli förskräckta av det. Men när det gäller de breda arbetarmassorna – t.o.m. de som inte följer oss och som ännu inte förstår våra mål, utan som ser två eller tre arbetarorganisationer som för en parallell tillvaro – kommer

dessa massor av vårt uppträdande att dra slutsatsen att vi, trots splittringen, gör allt i vår makt för att befordra enheten i handling för massorna.

7. En politik med målsättning att säkra enhetsfronten innehåller naturligtvis inte några automatiska garantier för att enhet i handling faktiskt kommer att uppnås i samtliga fall. Tvärtom kommer i många fall, kanske t.o.m. majoriteten, organisatoriska överenskommelser endast att till hälften uppnås eller kanske inte alls. Men det är nödvändigt att de kämpande massorna alltid ges möjligheten att övertyga sig själva om att icke-uppnåendet av aktionsenheten inte berodde på vår formalistiska oförsonlighet utan på bristen på verklig kampvilja hos reformisterna.

När vi ingår överenskommelser med andra organisationer ålägger vi oss naturligtvis en viss handlingsdisciplin. Men denna disciplin kan inte till karaktären vara absolut. I händelse av att reformisterna börjar bromsa upp kampen till uppenbart förfång för rörelsen och börjar agera tvärt emot situationen och massornas stämningar, reserverar vi oss som självständig organisation alltid rätten att föra kampen till slutet, och detta utan våra tillfälliga halv-allierade.

Detta kan ge upphov till en ny skärpning av kampen mellan oss och reformisterna. Men den kommer inte längre att omfatta en enkel återupprepning av ett och samma åsiktspaket inom en instängd krets, utan kommer att beteckna – under förutsättning att vår taktik är riktig – utvidgandet av vårt inflytande över nya, friska grupper av proletariatet.

8. Det är möjligt att i denna politik se ett närmande till reformisterna endast från en journalists ståndpunkt, som tror att han gör sig av med reformismen genom att ritualistiskt kritisera den utan att någonsin lämna sitt redaktionskontor och som är rädd att stöta samman med reformisterna inför arbetarmassornas ögon och ge de senare en möjlighet att värdera kommunisten och reformisten på jämbördigt plan i masskampen. Bakom denna skenbart revolutionära fruktan för "närmande" döljer sig i själva verket en politisk passivitet som söker att föreviga en tingens ordning där kommunisterna och reformisterna var och en bevarar sina egna strängt avgränsade områden för inflytande, sin egen mötespublik, sin egen press, och allt detta skapar tillsammans en illusion om en seriös politisk kamp.

9. Vi bröt med reformisterna och centristerna för att erhålla fullständig frihet att kritisera sveket, förräderiet, vankelmodet och halvandan i arbetarrörelsen. Av denna orsak är varje slags organisatorisk överenskommelse som inskränker på vår frihet att kritisera och agitera fullkomligt oacceptabel för oss. Vi deltar i en enhetsfront men blir inte för ett ögonblick upplösta i den. I enhetsfronten fungerar vi som en oberoende avdelning. Det är just i kampens förlopp som de breda massorna erfarenhetsmässigt måste lära sig att vi kämpar bättre än de andra, att vi ser klarare än dem, att vi är djärvare och beslutsammare. På detta sätt kommer vi att närma oss den stund då den revolutionära enhetsfronten står under en obestridd kommunistisk ledning.

II. Grupperingar i den franska arbetarrörelsen

10. Om vi analyserar frågan om enhetsfronten så som den är giltig för Frankrike, utan att lämna de föregående tesernas grundval som följer av Kommunistiska Internationalens hela politik, måste vi fråga oss själva: har vi i Frankrike en situation där kommunisterna representerar, från de praktiska aktionernas ståndpunkt, en obetydlig kvantitet (*quantité négligeable*)? Eller omsluter de tvärtom den överväldigande majoriteten av arbetarna? Eller intar de kanske en mellanställning? Är de tillräckligt starka för att göra sitt deltagande i massrörelsen till en huvudvikt, men inte tillräckligt starka för att koncentrera den obestridda ledningen i sina egna händer?

Det är helt obestridligt att vi i Frankrike har just det senare fallet framför oss.

11. På partiets område är kommunisternas övervikt över reformisterna överväldigande. Den kommunistiska organisationen och den kommunistiska pressen överträffar i högsta grad de s.k. Socialisterna i antal, riklighet och livskraft.

Denna överväldigande överlägsenhet försäkras emellertid långt ifrån Frankrikes Kommunistiska Parti det fullständiga och oemotsagda ledarskapet för proletariatet, så länge som det senare ännu är under starkt inflytande av anti-politiska och anti-partitendenser och fördomar, vars operationsområde huvudsakligen ombesörjs av fackföreningarna.

12. Den påfallande säregenheten för den franska arbetarrörelsen består i detta, att fackföreningarna länge har tjänat som en täckmantel för ett säreget antiparlamentariskt politiskt parti som bär namnet syndikalismen. Ty hur de revolutionära syndikalisterna än försöker avgränsa sig från politiken eller från partiet, kan de aldrig vederlägga det faktum att de själva utgör ett politiskt parti som försöker att basera sig på arbetarklassens fackföreningsorganisationer. Detta parti har sina egna positiva, revolutionära tendenser, men det har också sina egna ytterligt negativa drag, nämligen bristen på ett äkta definitivt program och en samlad organisering. Fackföreningarnas organisering sammanfaller på intet vis med syndikalismens organisering. I den politiska meningen representerar syndikalisterna formlösa politiska kärnor, inympade på fackföreningarna.

Frågan kompliceras ytterligare av det faktum att syndikalisterna, liksom alla övriga arbetarklassens politiska grupperingar efter kriget har splittrats i två delar: reformisterna som stöder det borgerliga samhället och därigenom tvingas att arbeta hand i hand med de parlamentariska reformisterna; och den revolutionära delen som söker vägar att störta det borgerliga samhället och därigenom, i person av dess bästa element, söker sig mot kommunismen.

Det var just denna strävan att behålla klassfrontens enhet som besjälade inte bara kommunisterna utan också de revolutionära syndikalisterna med den fullständigt korrekta taktiken att kämpa för enheten i det franska proletariats fackföreningsorganisering. Å andra sidan, med instinkten hos de bankrutta som känner att de inför arbetarklassen inte i handling, i kamp, kan möta den revolutionära flygelns konkurrens, har Jouhaux, Merrheim & Co., tagit splittringens väg. Den kolossalt viktiga kamp som nu utvecklar sig i hela fackföreningsrörelsen i Frankrike, kampen mellan reformister och revolutionärer, är för oss samtidigt en kamp för fackföreningsorganisationens och fackföreningsfrontens enhet.

III. Fackföreningsrörelsen och enhetsfronten

13. Den franska kommunismen befinner sig i en ytterligt fördelaktig situation just i fråga om enhetsfrontens idé. Inom den politiska organisationens ramar har den franska kommunismen lyckats tillkämpa sig majoriteten av det gamla Socialistpartiet, varpå opportunisterna till alla sina andra politiska kreditiv lade "dissidenternas", dvs splittrarnas kvalitet. Vårt franska parti har använt sig av detta i den meningen att det har brännmärkt den socialreformatoriska organisationen med Dissidenternas (splittrarnas) sigill, och sålunda utpekade det faktum att reformisterna spränger såväl enheten i handling som enheten i organisering.

14. På fackföreningsrörelsens område kan den revolutionära flygeln och fr.a. kommunisterna inte dölja vare sig för sig själva eller för sina fiender hur djupa skillnaderna är mellan Moskva och Amsterdam – skillnader som på intet sätt är skuggbilder inom arbetarrörelsens led utan en avspegling av den djupaste motsättningen som sliter sönder det moderna samhället, motsättningen mellan bourgeoisin och proletariatet. Men samtidigt verkade den revolutionära flygeln, dvs först och främst de medvetna kommunistiska elementen, aldrig för, som det har sagts,

taktiken att lämna fackföreningarna eller att splittra fackföreningsorganiseringen. Sådana paroller är endast karakteristiska för sekteristiska grupper som ”provinsialisterna” som KAPD, som vissa ”frihetliga” anarkistiska smågrupper i Frankrike, som aldrig utövat något inflytande över bredare arbetarmassor, som varken strävar efter eller kämpar för att vinna detta inflytande, utan som är nöjda med egna små kyrkor, var och en med sin strängt avgränsade församling. De sant revolutionära elementen bland de franska syndikalisterna har instinktivt känt att den franska arbetarklassen endast kan vinnas på fackföreningsrörelsens arena genom att sätta den revolutionära ståndpunkten och de revolutionära metoderna mot de reformistiska på massaktionens arena, samtidigt som man bevarar största möjliga grad av enhet i handling.

15. Systemet med celler i fackföreningarna, som införts av den revolutionära flygeln, betecknar ingenting annat än den naturligaste kampformen för ideologiskt inflytande och för frontenhet utan att spränga enheten i organisering.

16. Liksom reformisterna i Socialistpartiet tog reformisterna i fackföreningsrörelsen initiativet till splittringen. Men det var just Socialistpartiets erfarenhet som i stor utsträckning inspirerade dem med slutsatsen att tiden arbetade till kommunismens fördel, och att det endast genom att framtvinga en splittring var möjligt att motverka erfarenhetens och tidens inflytande. I den härskande CGT-klickens roll ser vi ett helt system av medel avsedda att desorganisera vänsterflygeln, att beröva den de rättigheter som fackföreningsstadgarna ger den och, slutligen, att genom öppen uteslutning – tvärt emot alla stadgar och föreskrifter – formellt ställa dem utanför fackföreningsorganisationen.

Å andra sidan ser vi den revolutionära flygeln kämpa för att bevara sina rättigheter på grundval av arbetarorganisationernas demokratiska normer och för att med alla krafter motstå den splittring som inplanterats ovanifrån, genom att vädja till medlemmarna för fackföreningsorganisationens enhet.

17. Varje tänkande fransk arbetare måste vara medveten om att då kommunisterna inneslöt en sjättedel eller en tredjedel av Socialistpartiet försökte de inte splittra, helt säkra som de var om att partiets majoritet skulle följa dem i en nära framtid. Då reformisterna fann sig själva reducerade till en tredjedel, splittrade de, då de inte hyste hopp om att återvinna den proletära förtruppens majoritet.

Varje tänkande fransk arbetare måste vara medveten om att då de revolutionära elementen ställdes inför fackföreningsrörelsens problem, så avgjorde de, som ännu var en obetydlig minoritet, det i medvetande om att de arbetade i en gemensam organisering och var säkra på att kamperfarenheten under den revolutionära epokens förhållanden snabbt skulle driva majoriteten av de fackföreningsanslutna arbetarna över på det revolutionära programmets sida. Då reformisterna insåg den revolutionära flygelns tillväxt i fackföreningarna tog de omedelbart sin tillflykt till – eftersom de inte hyste något hopp om att mäta sig med den på en konkurrerande basis – uteslutningens och splittringens metoder.

Härav följer slutsatser av största vikt:

För det första klargörs det fulla djupet i skillnaderna, som - som sagt - återspeglar motsättningen mellan bourgeoisin och proletariatet.

För det andra blottställs den hycklande ”demokratismen” hos motståndarna mot proletariatets diktatur till själva rötterna, eftersom dessa riddersmän är ovilliga att tolerera demokratins metoder, inte endast inom statens ramar, utan också inom arbetarorganiseringens ramar. Närhelst de senare vänder sig mot dem, splittrar de antingen bort sig själva, som Dissidenterna i partiet, eller utesluter andra, som Jouhaux-Dumoulins klick. Det är verkligen monstruöst att

anta att bourgeoisin någonsin skulle gå med på att låta kampen mot proletariatet komma till ett avgörande inom demokratins ramar, när t.o.m. bourgeoisins agenter inom de politiska och fackliga organisationerna är motståndare till att lösa arbetarrörelsens frågor på grundval av de arbetardemokratins normer som de själva frivilligt antagit.

18. Kampen för fackföreningsorganiseringens och fackföreningskampens enhet kommer likaså i framtiden att bli en av kommunistpartiets viktigaste uppgifter – en kamp inte endast i den meningen att den ständigt kämpar för att ena allt större antal arbetare kring kommunistens program och taktik, utan också i den meningen att kommunistpartiet – på vägen mot förverkligandet av detta mål – både direkt och genom kommunister i fackföreningarna i handling kämpar för att till ett minimum reducera dessa hinder som placeras framför arbetarrörelsen genom en organisationssplittring.

Om trots alla våra försök att upprätta enheten, splittringen blir besegrad i den närmaste framtiden, så skulle detta inte alls betyda att CGT *Unitaire* utan hänsyn till om hälften eller fler av de fackföreningsanslutna arbetarna går in i det under nästa period, kan utföra sitt arbete genom att helt enkelt ignorera existensen av ett reformistiskt CGT. En sådan politik skulle göra det ytterligt svårt – om inte helt utesluta – att möjliggöra samordnade militanta aktioner bland proletariatet, och samtidigt skulle det göra det ytterligt lätt för det reformistiska CGT att, i bourgeoisins intresse, spela rollen av *La Ligue Civique* när det gäller strejker, demonstrationer osv. Och det skulle samtidigt förse det reformistiska CGT med en rättfärdig skepnad när det påstår att det revolutionära CGT provocerar otjänliga offentliga aktioner och att det måste bära hela ansvaret för dem. Det är helt självklart att i alla fall där omständigheterna tillåter det, måste det revolutionära CGT varje gång det bedömer det som nödvändigt att gripa sig an med någon kampanj, öppet rikta sig till det reformistiska CGT med uttryckliga förslag och krav för en konkret plan för samordnad handling, och det måste förmå sig uthärda trycket från arbetarrörelsens allmänna opinion och inför denna allmänna opinion avslöja varje tvekan och kringgående steg från reformisternas sida.

På detta sätt kommer, även i den händelse att splittringen i fackföreningsorganiseringen blir permanent, enhetsfrontens kampmetoder att bevara all sin betydelse.

19. Vi kan därför förklara att i förhållande till arbetarrörelsens viktigaste fält – fackföreningarna – kräver enhetsfrontens taktik att dessa metoder, genom vilka redan kampen mot Jouhaux & Co. har förts från vår sida, tillämpas fastare, ihärdigare och beslutsammare än någonsin förr.

IV. Den politiska kampen och enhetsfronten

20. På partiplanet finns det, till att börja med, en mycket viktig skillnad från fackföreningarna i det att kommunistpartiets överlägsenhet över socialisterna, både i fråga om organisation och press, är överväldigande. Vi kan följaktligen anta att kommunistpartiet, som sådant är i stånd att säkra den politiska frontens enhet och att det därför inte har några tvingande orsaker att rikta sig till Dissidenternas organisation med några förslag till konkret handling. Denna rent affärsmässiga och rättmätiga metod att ställa frågan, på grundval av en värdering av styrkeförhållandena och inte på grundval av formell radikalism, måste taxeras till sina faktiska meriter.

21. Om vi tar med i beräkningen att kommunistpartiet räknar 130.000 medlemmar, medan socialisterna räknar 30.000 blir det kommunistiska idéernas enorma framgångar i Frankrike uppenbara. Om vi emellertid tar hänsyn till förhållandet mellan dessa siffror och den numeriska styrkan hos arbetarklassen som helhet, tillsammans med förekomsten av reformistiska fackföreningar och av antikommunistiska tendenser inom de revolutionära fackföre-

ningarna, ställs frågan om kommunistpartiets hegemoni inom arbetarrörelsen inför en mycket svår uppgift, som långt ifrån är löst av vår numeriska överlägsenhet över Dissidenterna. De senare kan under vissa förhållanden visa sig vara en mycket viktigare kontrarevolutionär faktor inom arbetarrörelsen än som kan tyckas, om man bara dömd efter deras organisations svaghet och deras tidnings, *Le Populaire*, intetsägande upplaga och ideologiska innehåll.

22. För att kunna värdera en situation är det nödvändigt att göra sig underrättad om hur situationen tog form. Det gamla Socialistpartiets majoritets omvandling till kommunistpartiet var resultatet av en våg av missnöje och uppror i hela Europa som orsakades av kriget. Den ryska revolutionens exempel och Tredje Internationalens paroller verkade att visa på en utväg. Bourgeoisin mäktade emellertid att uppehålla sig igenom 1919-1920 och var i stånd att, genom kombinerade medel, på efterkrigsgrundval inrätta en viss jämvikt, som undermineras av de förfärligaste motsättningar och som går mot ofantliga katastrofer och som under tiden sörjer för att relativ stabilitet för dagen och för perioden omedelbart efter. Den ryska revolutionen har genom att övervinna de största svårigheter och hinder som skapats av världskapitalismen kunnat förverkliga sina socialistiska uppgifter endast gradvis, endast på bekostnad av en utomordentlig påfrestning på alla sina krafter. Som ett resultat därav har den inledande floden av osäkra, okritiska revolutionära stämningar oundvikligen avlösts av en ebb. Endast den mest beslutsamma, ungdomligaste delen av världens djärva arbetarklass har förblivit under kommunismens fana.

Detta betyder inte av naturen att de breda kretsar av proletariatet som desillusionerats i sitt hopp om en omedelbar revolution, om snabba radikala förändringar osv., helt har återvänt till den gamla förkrigsinställningen. Nej, deras missnöje är större än någonsin tidigare, deras hat mot utsugarna är häftigare. Men samtidigt är de politiskt förvirrade, de ser inte vägarna för kampen, och förblir därför passivt väntande – vilket ger upphov till möjligheten av snabba svängningar till den ena eller andra sidan, beroende på hur situationen utvecklar sig. Denna stora reservoar av passiva och förvirrade kan, under en viss kombination av omständigheter, vida utnyttjas av Dissidenterna mot oss.

23. För att stöda kommunistpartiet är tillit till den revolutionära saken, handlingsvilja och lojalitet nödvändig. För att stöda Dissidenterna är förvirring och passivitet nödvändigt och tillräckligt. Det är helt naturligt för den revolutionära och dynamiska delen av arbetarklassen att från sina led utgjuta en mycket större andel medlemmar till kommunistpartiet än den passiva och förvirrade delen kan erbjuda Dissidenternas parti.

Samma sak gäller för pressen. Likgiltighetens element läser litet. *Le Populaires* intetsägande upplaga och innehåll speglar stämningen hos en viss del av arbetarklassen. Det faktum att yrkesintellektuella har ett fullständigt övervälde över arbetarna motsäger på intet vis vår diagnos och prognos. Ty de passiva och delvis desillusionerade, delvis förvirrade arbetarmassorna är ett idealiskt kulturellt medium, särskilt i Frankrike, för politiska klickar sammansatta av advokater och journalister, reformistiska känddoktorer och parlamentariska kvacksalvare.

24. Om vi betraktar partiorganisationen som en opererande armé, och den oorganiserade massan av arbetare som reserver, och om vi medger att vår opererande armé är tre till fyra gånger starkare än Dissidenternas aktiva armé, då kan reserverna, under en viss kombination av omständigheter, visa sig dela sig mellan oss och socialreformisterna i en proportion som är mycket mindre fördelaktig för oss.

25. Den politiska atmosfären i Frankrike genomströmmas av idén om "Vänsterblocket". Efter en ny period av poincaréism – som representerar bourgeoisins försök att servera folket en uppvärmd pyttipanna på illusionerna om seger – kan mycket sannolikt en pacifistisk reaktion

inträda bland breda kretsar i det borgerliga samhället, dvs. först och främst bland små-bourgeoisin. Hoppet om allmän fred, om förlikning med Sovjetryssland, om utverkande av råvaror och betalning för det på fördelaktiga villkor, nedskärningar av militarismens bördor osv. – kort sagt den demokratiska pacifismens program – kan för en tid bli ett »Vänster-blocks» program, en avlösning på det Nationella Blocket.

Från den revolutionära utvecklingens ståndpunkt i Frankrike, blir ett sådant regimbyte endast ett steg framåt såvida proletariatet inte i någon utsträckning faller offer för den småborgerliga pacifismens illusioner.

26. Reformist-dissidenterna är »Vänsterblockets» agentur inom arbetarklassen. Deras framgångar kommer att bli större, ju mindre arbetarklassen som helhet fångas av idén om och praktiken av enhetsfronten mot bourgeoisin. Arbetarskikt, som förvirrats av kriget och revolutionens dröjsmål, kan våga sig på att stödja »Vänsterblocket», i tron att de därigenom inte riskerar någonting, eller att de inte ser någon annan väg för närvarande.

27. En av de mest tillförlitliga metoderna för att inom arbetarklassen bekämpa stämningar för och idéerna om »Vänsterblocket», dvs. ett block mellan arbetarna och en viss del av bourgeoisin mot en annan del av bourgeoisin, är att ihärdigt och beslutsamt främja idén om ett *block mellan alla delar av arbetarklassen mot hela bourgeoisin*.

28. I förhållande till Dissidenterna betyder detta att vi inte får tillåta dem att ostraffat inta en undvikande, kompromissande ställning till frågor angående arbetarrörelsen, och att använda platoniska sympatideklarationer till arbetarklassen som en täckmantel för att utnyttja de borgerliga förtryckarnas ynnest. Med andra ord kan och måste vi, i alla lämpliga fall, föreslå Dissidenterna en specifik form av gemensam hjälp till strejkande, till avstängda arbetare, arbetslösa, krigsinvalid, osv. osv., och inför massorna protokollföra deras svar på våra bestämda förslag, och på detta sätt driva in en kil mellan dem och vissa delar av de politiskt förvirrade eller halv-förvirrade massorna, på vilka reformisterna litar till stöd under vissa fördelaktiga förhållanden.

29. Denna slags taktik är desto viktigare i betraktande av det faktum att Dissidenterna otvivelaktigen är intimt lierade med det reformistiska CGT och tillsammans med det senare utgör de två flyglarna av den borgerliga agenturen i arbetarrörelsen. Vi tar samtidigt offensiven både på fackförenings- och det politiska fältet mot denna tvåfaldiga agentur, och tillämpar precis samma taktiska metoder.

30. Den oklanderliga och agitatoriskt ytterligt övertygande logiken i vårt uppträdande är som följer: »Ni, fackföreningsrörelsens och socialismens reformister», kan vi säga till dem inför massornas ögon, »har splittrat fackföreningarna och partiet av hänsyn till idéer och metoder som vi anser felaktiga och kriminella. Vi kräver att ni åtminstone avhåller er från att lägga hinder i vägen under de partiella och ouppskjutliga konkreta uppgifterna för arbetarklassens kamp och att ni möjliggör enhet i handling. I den givna konkreta situationen föreslår vi det och det kampprogrammet:»

31. Den antydda metoden kan likaledes användas och inte utan framgång i förhållande till parlamentariska och kommunala aktiviteter. Vi säger till massorna: »Dissidenterna har, därför att de inte önskar revolution, splittrat massan av arbetare. Det skulle vara vanvett att räkna med deras hjälp i den proletära revolutionen. Men vi är beredda att, inom och utom parlamentet, ingå vissa praktiska överenskommelser med dem, förutsatt att de samtycker till att, i de fall där man måste välja mellan bourgeoisins kända intressen och proletariatets otvetydiga krav, stödja de senare i handling. Dissidenterna kan endast vara mäktiga sådana

aktioner om de uppger sina band med bourgeoisins partier, det vill säga, 'Vänsterblocket' och dess borgerliga disciplin".

Om Dissidenterna var mäktiga att acceptera dessa villkor, så skulle deras arbetaranhängare snabbt uppgå i det Kommunistiska Partiet. Just på grund av detta är Dissidenterna inte villiga att gå med på dessa villkor. Med andra ord tvingas de, på den klara och noggrant ställda frågan om de väljer ett block med bourgeoisin eller ett block med proletariatet – under masskampens konkreta och specifika omständigheter – svara att de föredrar ett block med bourgeoisin. Ett sådant svar kommer inte att passera ostraffat bland de proletära reserver på vilka de räknar.

V. Det kommunistiska partiets inre uppgifter

32. Den ovannämnda politiken förutsätter naturligtvis fullständig organisatoriskt oberoende, ideologisk klarhet och revolutionär fasthet hos det kommunistiska partiet självt.

Det skulle således, till exempel, vara omöjligt att med fullkomlig framgång föra en politik med sikte att göra idén om "Vänsterblocket" förhatlig och föraktlig bland arbetarklassen, om det i våra partiled fanns anhängare till detta "Vänsterblock" som är fräcka nog att försvara detta bourgeoisins uppgjorda program. En ovillkorlig och skoningslös uteslutning till vanheder för dem som talar för "Vänsterblocket" är en självklar plikt för Kommunistpartiet. Detta kommer att befria från politik från alla tvetydiga och oklara element; detta kommer att dra till sig uppmärksamheten från de avancerade arbetarna om frågan om "Vänsterblockets" akuta karaktär och kommer att visa att Kommunistpartiet inte leker med frågor som äventyrar proletariatets revolutionära aktionsenhet mot bourgeoisin.

33. De som försöker att använda enhetsfrontens idé för att agitera för ett enande med reformisterna och Dissidenterna måste obarmhärtigt utdrivas från vårt parti, eftersom de tjänar som Dissidenternas agenter inom våra led och vilseleder arbetarna beträffande orsakerna till splittringen och vilka som verkligen är ansvariga för den. I stället för att korrekt ställa frågan om möjligheten av den ena eller andra samordnade, praktiska aktionen tillsammans med Dissidenterna, trots deras småborgerliga och väsentligen kontrarevolutionära karaktär, kräver de att vårt parti avsvärjar sig sitt kommunistiska program och sina revolutionära metoder. Fördrivandet av sådana element, skoningslöst och i vanära, kommer att på bästa sätt visa att taktiken med arbetarnas enhetsfront på intet sätt liknar en kapitulation för eller en försoning med reformisterna. Enhetsfrontens taktik kräver från partiet fullständig frihet att manövrera, smidighet och beslutsamhet. För att göra detta möjligt måste partiet vid varje ögonblick klart och tydligt deklarerat precis vad dess önsknings är, precis vad man kämpar för, och det måste auktoritativt kommentera, inför massorna, sina egna steg och förslag.

34. Härav följer den fullständigt otillåtligheten för enskilda partimedlemmar att på eget ansvar och på egen risk utge politiska publikationer där de motsätter sig sina egna paroller, aktionsmetoder och partiförslag. Under Kommunistpartiets täckmantel och följaktligen också inom den miljö som påverkas av en kommunistisk täckmantel, dvs. i en arbetarmiljö, sprider de dagligen åsikter som är fientliga till oss, eller så sår de förvirring och tvivel som är ännu mer fördärligt än öppet fientliga ideologier. Tidskrifter av denna typ måste, tillsammans med deras redaktörer, en gång för alla placeras utanför partiet och hela det arbetande Frankrike måste få veta detta genom artiklar som obarmhärtigt blottställer de småborgerliga smugglarna som opererar under en kommunistisk fana.

35. Av det som sagts följer likaledes att det är fullkomligt otillåtligt för de ledande partitidningarna att sida vid sida med artiklar som försvarar kommunismens grundläggande uppfattningar, framföra artiklar som ifrågasätter eller förnekar dessa uppfattningar. Absolut

otillåtligt är en fortsättning på den ordning i partipressen där massan av arbetarläsare finner, under sken av redaktionsledare i ledande kommunistiska tidskrifter, artiklar som försöker vrida oss tillbaka till den gråtmilda pacifismens inställning och som bland arbetarna propagerar för en försvagande fientlighet mot det revolutionära våldet inför bourgeoisins triumferande våld. Under sken av en kamp mot militarismen förs således en kamp mot revolutionens idéer.

Om efter kriget och alla de följande händelsernas erfarenheter, särskilt i Ryssland och Tyskland, den filantropiska pacifismens fördomar ännu har överlevt i Kommunistpartiet och om partiet finner det rådligt att för att fullständigt likvidera dessa fördomar öppna en debatt i denna fråga, t.o.m. i det fallet, får inte pacifisterna med deras fördomar framträda i en sådan debatt som en jämställd kraft utan måste strängt fördömas av partiets auktoritativa röst, i namn av Centralkommittén. Efter att Centralkommittén har beslutat att debatten är uttömd, måste alla försök att sprida de kraftlösa idéerna hos tolstojanismen och andra varianter av pacifismen obestriddligen medföra uteslutning ur partiet.

36. En invändning kan emellertid resas, att så länge som arbetet på att rensa partiet på alla gamla fördomar och att uppnå inre sammanhang förblir oavslutat, skulle det vara farligt att försätta partiet i situationer där det skulle komma i nära frändskap med reformisterna och nationalisterna. Men en sådan synpunkt är falsk. Naturligtvis är det obestriddligen så att en omvandling från en bred propagandaaktivitet till ett direkt deltagande i massrörelsen medför nya svårigheter och därför faror för Kommunistpartiet. Men det är fullkomligt felaktigt att anta att partiet kan förberedas för alla prövningar utan att direkt delta i kampen, utan att direkt komma i kontakt med fiender och vedersakare. Tvärtom kan endast på detta sätt en verklig, icke-falsk rening och sammansmältning av partiet uppnås. Det är helt möjligt att en del element i partiet och i fackföreningsbyråkratin kommer att känna sig dragna närmare till reformisterna från vilka de händelsevis har splittrats, än till oss. Förlusten av sådana följeslagare kommer inte att vara en fara utan en tillgång, och den kommer att hundrafalt kompenseras genom den tillströmning av de arbetande män och kvinnor som ännu idag följer reformisterna. Partiet kommer som en följd därav att bli mer homogent, mer beslutsamt och mer proletärt.

VI. Partiuppgifter i fackföreningsrörelsen

37. En fullständig klarhet i fackföreningsfrågan är en uppgift av högsta vikt, som ojämförligt överskrider alla andra uppgifter för Frankrikes Kommunistiska Parti.

Naturligtvis måste den legend som sprids av reformisterna, att det finns planer i görningen för att organisatoriskt underordna fackföreningarna partiet, ovillkorligen tillbakavisas och avslöjas. Fackföreningarna omfattar arbetare av olika politiska schatteringar liksom icke-partianslutna, ateister liksom troende, medan partiet förenar politiska likatänkande på grundval av ett bestämt program. Partier har inte och kan inte ha några medel och metoder för att underordna fackföreningarna till sig självt utifrån.

Partiet kan endast vinna inflytande i fackföreningarnas liv i den mån som dess medlemmar arbetar i fackföreningarna och tillämpar partiåsikten där. Partimedlemmarnas inflytande i fackföreningarna beror naturligtvis på deras numerära styrka och särskilt på den grad som de är förmögna att anpassa partiprinciperna korrekt, konsekvent och tjänligt till fackföreningsrörelsens behov.

Partiet har rättigheten och plikten att ha målsättningen att vinna, längs den väg som ovan skisserats, det *avgörande inflytandet* i fackföreningarna. Det kan nå detta mål endast förutsatt

att kommunisternas arbete i fackföreningarna helt och enbart harmonieras med partiets principer och alltid förs under dess kontroll.

38. Alla kommunisters tänkande måste därför fullständigt rensas på reformistiska fördomar, enligt vilka partiet ses som en politisk parlamentarisk organisation för proletariatet och ingenting mer. Kommunistpartiet är den proletära förtruppens organisation för den ideologiska befruktningen av arbetarrörelsen och för övertagandet av ledningen på alla områden – först och främst inom fackföreningarna. Medan fackföreningarna inte är underordnade partiet utan helt självständigt organisationer, kan kommunisterna inom fackföreningarna å andra sidan inte göra anspråk på någon som helst självständighet i sitt fackföreningsagerande utan måste agera som överförare av sitt partis program och taktik. Allra hårdast måste sådana kommunisters uppförande fördömas, som inte bara inte kämpar inom fackföreningarna för partiåsiktens inflytande, utan i själva verket motarbetar en sådan kamp i namn av en princip om ”självständighet”, som de tillämpar helt felaktigt. I verkligheten breddar de på det sättet vägen för det avgörande inflytandet i fackföreningarna åt enskilda, grupper och klickar, som varken binds samman av ett bestämt program eller av en partiorganisation, och som utnyttjar de ideologiska grupperingarnas och förhållandenas formlöshet för att hålla den organisatoriska apparaten i sina egna händer och för att försäkra sig om deras egen klicks oberoende från någon som helst faktisk kontroll genom arbetaravtalsordet.

Medan partiet, i sin aktivitet inom fackföreningarna, måste visa den största uppmärksamhet och försiktighet mot de icke-partianslutna massorna och deras samvetsgranna och ärliga representanter; medan partiet, på grundval av förenat arbete, systematiskt och taktiskt måste dra sig närmare de bästa elementen i fackföreningsrörelsen – inklusive de revolutionära anarkister som är förmögna att lära sig – kan partiet, i motsats därtill, inte längre i sin mitt tolerera dessa pseudo-kommunister som utnyttjar partimedlemskapets status endast för att desto säkrare befördra anti-partiinflytande inom fackföreningarna.

39. Partiet måste genom sin egen press, genom sina egna propagandister och sina medlemmar i fackföreningarna underkasta den revolutionära syndikalismens brister en ständig och systematisk kritik när det gäller att lösa proletariatets grundläggande uppgifter. Partiet måste oförtröttligt och ihärdigt kritisera syndikalismens svaga teoretiska och praktiska sidor, samtidigt som det för dess bästa element förklarar att den enda riktiga vägen för att försäkra sig om det revolutionära inflytandet i fackföreningarna och i arbetarrörelsen som helhet är de revolutionära syndikalisternas ingående i Kommunistpartiet: deras deltagande när det gäller att utarbeta alla grundläggande frågor för rörelsen, när det gäller att dra ett bokslut över erfarenheterna, när det gäller att bestämma nya uppgifter, när det gäller att rena Kommunistpartiet självt och stärka dess band med arbetarmassorna.

40. Det är absolut nödvändigt att genomföra en undersökning av alla medlemmar i Frankrikes Kommunistiska Parti för att kunna bestämma deras sociala status (arbetare tjänstemän, bönder, intellektuella etc.); deras relationer till fackföreningsrörelsen (tillhör de en fackförening – deltar de i kommunistiska och revolutionära syndikalistiska möten? genomför de vid dessa möten partiets beslut om fackföreningarna? etc.); deras inställning till partipressen (vilka partitidningar läser de?), och så vidare.

Undersökningen måste genomföras så att dess huvudaspekter kan tas med i beräkningen innan Fjärde Världskongressen samlas.

Ur Leo Trotsky: *The First Five Years of the Communist International*. Vol. 2 (Monad Press 1972).